

PaRDeS

Bijbelstudies

Drs. Charles van den Berg

**U MAG GEEN KLEDING VAN TWEE SOORTEN STOF
AANTREKKEN,
VAN WOL EN LINNEN TEGELIJK
(DT. 22:11)**

Een les in Hebreeuws denken.

Het verbod om wol en linnen tegelijk in de kleding te dragen heeft menig Bijbelleraar – inclusief mijzelf – met de handen in het haar

doen zitten. Pas wanneer we dergelijke geboden benaderen vanuit de Hebreeuws/Joodse hermeneutiek, ontsluit de betekenis van zulke zaken zich. Binnen de hermeneutiek van de christelijke kerk verbindt men hier graag een allegorische betekenis aan wol en linnen. Wol staat dan bijvoorbeeld voor een vleeselijke levenswandel en linnen voor een geestelijke wandel. Deze conclusie wordt dan getrokken op grond van het gegeven dat een priester geen wol mocht dragen als hij in de tempel dienst deed, hij mocht zich niet zo omgorden dat hij zou gaan zweten (Ez. 44:17-18). Maar het gaat daarbij niet om de wol, maar om het zweten. Want m dezelfde reden – dat hij niet mocht zweten – mocht hij zijn haren niet in lange lokken laten groeien, maar moest het goed kort knippen (Ez. 44:20).

Het gaat hier bovendien niet over het dragen van wol, maar over het dragen van wol en linnen verwerkt in een en hetzelfde kledingstuk.

Noch wol, noch linnen hebben op zichzelf een negatieve betekenis in de Bijbel.

- WOL

- Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als WITTE WOL (Jes. 1:18)
- De Oude van dagen in Daniel 7:9 heeft , het haar van Zijn hoofd als WITTE WOL´.
- Johannes ziet in zijn Openbaring Jesjoea met ‘haar als WITTE WOL’ (Op. 7:14).
- In Hosea beschrijft God zijn ontrouwe vrouw met de woorden: “Zij erkent echter niet dat Ik het ben Die haar het koren, de nieuwe wijn en de olie gegeven heb, dat Ik het zilver en het goud voor haar vermeerderd heb, ...Daarom keer Ik terug en neem Mijn koren weg op zijn tijd, en Mijn nieuwe wijn op de daarvoor vastgestelde tijd. Ik ruk Mijn WOL en Mijn vlas weg, waarmee zij haar naaktheid moet bedekken ...” (Hosea 2:7-8)

- LINNEN

- Het voorhangsel in de tabernakel was van LINNEN (Ex. 36:35).

- Ook in het gordijn van de poort van de voorhof was LINNEN verwerkt (Ex. 38:18).
- De priesters moesten LINNEN kleding dragen om in de tempel te mogen dienen (Lev. 6:10).
- De bruid van Christus is gegeven zich te kleden met smetteloos fijn LINNEN, "want dat zijn de rechtvaardige daden van de heiligen." (Op. 19:8).

De Schrift leert ons hier dus dat WOL en LINNEN in allegorische betekenis staan voor REINHEID en RECHTVAARDIGHEID.

Maar wat moeten we nu met het gebod van Deut. 22:11, waar het verboden is om WOL en LINNEN tegelijk te dragen? Hiervoor moeten we te rade gaan bij het Hebreeuws denken en de Joodse hermeneutiek. In het Hebreeuws denken is namelijk niet alles zo statisch als in het Griekse denken dat de theologie van de kerk is gaan overheersen. Niet alles is altijd een op een als in een wiskundesom.

Blijkbaar gaat het hier in dit gebod niet om de hoedanigheid van WOL en LINNEN in de betekenis van REINHEID en RECHTVAARDIGHEID. Dit wordt bevestigd als we hier de tekst van Lev. 19:19 naast leggen, waar hetzelfde gebod aan de orde komt echter zonder dat er WOL en LINNEN genoemd wordt.

Deut. 22:11 'U mag geen kleding van TWEE SOORTEN stof aantrekken, van wol en linnen tegelijk.' (HSV)

Lev. 19:19 'U moet Mijn verordeningen in acht nemen. Van uw dieren mag u niet TWEE VERSCHILLENDE SOORTEN laten paren, uw akker mag u niet met TWEE VERSCHILLENDE SOORTEN zaad inzaaien, en een bovenkleed, uit TWEE VERSCHILLENDE SOORTEN stof vervaardigd, mag u niet dragen.' (HSV)

Het gaat hier in de grondtekst om het Hebreeuwse woord **kil'ayim** **כִּלְאִיִּם** dat "vermenging van twee soorten" betekent en overigens alleen in bovenstaande twee teksten voorkomt.

De kern van het gebod is dus dat men niet TWEE DINGEN die VERSCHILLEND VAN SOORT zijn mag combineren. Het Hebreeuws denken is BEELD DENKEN. Dus de gedachte dat je TWEE DINGEN VERSCHILLEND VAN SOORT niet mag combineren wordt hier een BEELD KARAKTER gegeven, zodat men er in het praktisch leven steeds aan herinnerd wordt. Op dezelfde wijze – en wat bekender – laat God zijn volk aan Zijn geboden denken door het dragen van **tzitzit** **צִיצִית** (gedenkkwastjes) aan de hoeken van hun klederen en door de **mezuzah** **מְזוּזָה** (een kokertje met daarin de tekst van Deut. 6:4-9 en 11:13-21) aan de posten van hun deuren.

Met het verbod om een kledingstuk te dragen waarin WOL en LINNEN tezamen verwerkt zijn, bepaalt God zijn volk bij een belangrijk onderdeel uit Zijn geboden.

Toen het volk Israël het beloofde land ingetrokken was, moesten zes stammen op de berg GERIZIM staan en zes stammen op de berg EBAL. Op de berg Gerizim werden de ZEGENINGEN uitgesproken en op de berg Ebal de VERVLOEKINGEN uitgesproken, die over je zullen komen al naar gelang of je God gehoorzaam bent en Zijn geboden onderhoudt of niet. (Deut. 27:9-26).

“Spreek tot de Israëlieten en zeg tegen hen dat zij voor zichzelf, *al* hun generaties door, kwastjes moeten maken aan de hoeken van hun kleren. Aan de kwastjes aan de hoek moeten zij een blauw purperen draad bevestigen. Die zal voor u aan de kwastjes zitten, opdat u, wanneer u hem ziet, aan al de geboden van de HEERE denkt en die doet, zodat u niet uw eigen hart en uw eigen ogen zult onderzoeken, waar u als in hoererij achterangaat; opdat u aan al Mijn geboden denkt en die doet, en heilig bent voor uw God.”
(Num. 15:38-40 HSV) .

Laten we nu eens naar de bredere context van Deut. 22:11 kijken en onze tekst analyseren met behulp van de Joodse hermeneutiek (PaRDeS), welke vier betekenislagen kent.

'U mag uw wijngaard niet met twee soorten zaad inzaaien; anders wordt de volle *opbrengst* van het zaad dat u gezaaid hebt, en de opbrengst van de wijngaard geheiligd.

U mag niet ploegen met een rund en een ezel tegelijk.

U mag geen kleding van twee soorten stof aantrekken, van wol en linnen tegelijk.

Aan de vier hoeken van het bovenkleed waarin u zich hult, moet u voor uzelf kwastjes maken' (Deut. 22:9-12 HSV)

Onze tekst zien we uitgebreid worden met het verbod om niet te ploegen met een rund en een ezel tegelijk.

Hieronder kijken we naar de eerste betekenislaag (de PESHAT) en de derde laag (de DERASH).

De eerste betekenislaag is de letterlijke betekenis van de tekst. De derde betekenislaag bevat de boodschap die naar voren komt door verwante teksten naast elkaar te zetten.

De geboden die naar voren komen hebben allemaal een letterlijke en praktische betekenis (PESHAT). Als je ploegt met een rund en een ezel samen voor je ploeg, trekt de ploeg scheef en gaat alles fout.

Als je wol en linnen tezamen in een kleed verwerkt, gaat het kledingstuk in de was stuk doordat het een sterker krimpt dan het ander.

In de beeldtaal van het praktische dagelijkse leven werd dus voortdurend voor ogen geschilderd dat men de geboden van God moest houden en tegelijkertijd dat alles fout gaat als je dat niet doet. Twee runderen voor je ploeg is als de berg Gerizim. Een rund en een ezel als de berg Ebal. Een kledingstuk enkel van wol of enkel van linnen is als de berg Gerizim. Een kledingstuk met wol en linnen toont al gauw in de was de vloek: het model is eruit en als je het aantrekt zie je eruit als een dwaas.

Dit is Hebreeuws denken, dit is Gods taal.

Het verbod op de WOL en de LINNEN verwerkt in één kledingstuk herinnerde het volk er aan dat God de vermenging haat.

‘Wanneer de HEERE, uw God, u gebracht heeft in het land waar u naartoe gaat om het in bezit te nemen, en Hij vele volken van voor uw ogen verdreven heeft, de Hethieten, de Girgasiëten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Fereziëten, de Hevieten en de Jebusieten, zeven volken, die groter en machtiger zijn dan u, en wanneer de HEERE, uw God, hen aan u overgegeven heeft en u ze verslaat, dan moet u hen volledig met de ban slaan; u mag geen verbond met hen sluiten en hun niet genadig zijn. U mag geen huwelijksbanden met hen aangaan: uw dochters mag u niet geven aan hun zonen, en hun dochters niet nemen voor uw zonen.’ (Deut. 7:1-3 HSV)

‘Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? En welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial? Of wat deelt een gelovige met een ongelovige? Of welk verband is er tussen de tempel van God en de afgoden?’ (2 Cor. 6:14-16 HSV)

De kern van Gods verbod op de vermenging is het verbod op afgoderij.

Toen Gods volk zich ten tijde van koning Achab hieraan overgaf, moest de profeet Elia uitroepen:

‘Hoelang hinkt u nog op twee gedachten? Als de HEERE God is, volg Hem, maar als het de Baäl is, volg hem!’ (1 Kon. 18:21 HSV)

En Yeshua zegt in de Bergrede:

‘Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de één haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de één hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon.’ (Matt. 6:24 HSV)

Onze huidige wereld is arm aan het denken in beelden geworden. Het is goed als wij zulke geboden opnieuw doordenken en er misschien voor onszelf voorbeelden bij bedenken. Een beeld blijft je

beter bij en achtervolgt je zelfs in je dromen. Denken in beelden weerhoud je sneller om je over te geven aan hedendaagse vormen van afgoderij die ongemerkt binnensluipen. Hoeveel christenen doen niet mee aan de loterij omdat 50% ervan naar goede doelen gaat? Toch is het vermenging. Het is voor 50% afgoderij. De satanisten weten vandaag de dag het beeld beter te gebruiken dan de gelovigen. Toch zou dat niet zo moeten zijn. Hoeveel christenen lopen er niet rond in klederen met het bijna alom ingevoerde PENTAGRAM erop? Toch is het een occult symbool. Het is een overtreding van het Bijbels verbod om wol en linnen vermengd in één kledingstuk te dragen. Zelfs al is dat hele kledingstuk met het PENTAGRAM erop in zijn geheel van linnen!

Lieve mensen, laten we de rechte weg bewandelen en niet naar links uitwijken noch naar rechts. Wie het vatten kan die vatte het.

2018 Alle rechten voorbehouden.

Drs. Charles van den Berg

ParDeS BIJBELSTUDIES

(voorheen Logos Bijbelstudies)

Het is toegestaan dit artikel verder te delen, mits gratis, ongewijzigd en met vermelding van de auteursrechtelijke bron.

Wil je regelmatig grátis Bijbelstudies per email ontvangen? Mail dan naar:

pardesbijbelstudies@outlook.com